

Posvet: **Podporno okolje za inovativno podjetništvo**, iz cikla:

PRIPRAVITI SLOVENIJO NA PRIHODNOST

SPOROČILO ZA JAVNOST

Gibanje Sinteza že dalj časa opozarja, da globoka in dolgotrajna kriza razkriva, da državo in njeno gospodarstvo slabo upravljamo. To se najbolj odraža v odsotnosti razumnih razvojnih in drugih politik države, kjer smo take politike oblikovali, pa te kažejo številne slabosti ali pa jih premalo učinkovito uresničujemo. Še predvsem velja to za naslednja, za uspešen razvoj države izjemno pomembna področja:

- konkurenčnost gospodarstva,
- učinkovitost javne uprave,
- upravljanje državnega premoženja,
- odzivanje na splošno gospodarsko krizo,
- razširjenost korupcije in drugih oblik kriminala, zlasti gospodarskega in finančnega,
- volilna zakonodaja in drugi vzroki demokratičnega deficita.

V Sintezi menimo, da kot civilna družba lahko pomagamo pri iskanju izhoda iz zadreg naše družbe. Zato smo se odločili, da organiziramo cikel strokovnih posvetov s skupnim naslovom »Kako pripraviti Slovenijo na prihodnost«. Vsak od posvetov se bo ukvarjal s področjem, kjer se pojavljajo razvojni ali drugi problemi, in zanje ponudil primerne rešitve.

Prvega od posvetov smo izvedli 27.5.2014 in ga poimenovali »Podporno okolje za inovativno podjetništvo«. Aktualna sporočila posveta so predvsem naslednja:

1. Slovensko gospodarstvo v konkurenčnosti močno zaostaja, kar se najbolj odraža v nizki dodani vrednosti, ki jo ustvarjamo po zaposlenem. Razlogov za to je več, najbolj očitno pa je, da gospodarstvo v inovativnosti ne dohaja konkurence. To prepričljivo kaže podatek, da je delež visokotehnoloških proizvodov v našem izvozu le 5%, v EU je v povprečju 15%, v Izraelu celo 44%. Da zmanjšamo te razlike, naj bi Slovenija postala "radikalno" **odprta inovativna družba**. Eno od poti do tega cilja predstavlja »start-up« podjetništvo (nova podjetja za razvoj novih, inovativnih proizvodov in storitev). Postaviti bi si morali ambiciozne načrte, ki naj bi jih v naslednjih letih v tem segmentu podjetništva uresničili. Potencialne razvojne možnosti za to so ugodne, kako jih bomo izkoristili, pa je v največji meri odvisno od ukrepov, s katerimi bomo ta razvoj podpirali. Ukrepe je smiselno osredotočiti predvsem na naslednja področja: stimulativno splošno okolje za start-up podjetja; sistematična podpora ustanavljanju in razvoju inovativnih podjetij; sistemi gradnje mostov med znanostjo in podjetji; sistemi za aktiviranje talentov. Za njihovo uspešno uresničevanje je ključno, da jih organiziramo kot celovit proces, ki ga aktivno in učinkovito usmerja država.
2. Sodobna industrijska družba vse bolj intenzivno prehaja v družbo znanja. V njej prevzema nosilno vlogo napredka "industrija znanja". Kot vsaka druga proizvodna aktivnost tudi ta potrebuje lasten trg, to je trg znanja. Zaradi njegove tveganosti naj ima pri razvoju in vzdrževanju tega trga osrednjo vlogo javni sektor, predvsem tako, da razvija trajno povpraševanje po outputih industrije znanja. V Sloveniji je trg znanja za sedaj slabo razvit in država naj bi zato njegov razvoj sistematično podpirala, saj je to med pomembnimi pogoji za uspešen splošen gospodarski napredek.

3. Praksa številnih držav dokazuje, da je pomemben dejavnik gospodarske uspešnosti tudi razvitost socialne ekonomije (zadružništvo, kooperative, socialna podjetja,...). V evropskih državah zaposluje ta segment gospodarstva od 2 do 15% vseh zaposlenih in kjer so ti odstotki večji, je običajno večji tudi BDP na prebivalca. Slovenija žal tudi v tem pogledu močno zaostaja, saj zaposluje naša socialna ekonomija manj kot 2% vseh zaposlenih. Za prihodnji uspešen razvoj države je zato pomembno, da jo pospešeno razvijamo, pri čemer mora osrednjo usmerjevalno in podporno vlogo prevzeti država. Med ukrepi, ki naj imajo pri tem prednost, je primerno izpostaviti naslednje: potrebam socialne ekonomije prilagoditi pravni sistem in zagotoviti ustrezno izobraževanje, oblikovati sklade za razvoj socialnega podjetništva in zadružništva, zagotoviti možnosti za združne prevzeme propadajočih podjetij.
4. Med pomembnimi razlogi za poglobljanje krize je tudi to, da je v Sloveniji vse več ljudi socialno odrinjenih na rob preživetja in so tako dodatno prikrajšani v možnostih, da enakopravno sodelujejo v demokratičnih procesih in aktivno soodločajo o izboljšanju svojega socialnega položaja. Tudi zaradi konkurenčnosti in splošne gospodarske uspešnosti države je ključnega pomena, da zaustavimo proces družbenega izključevanja. Zato moramo sistematično razvijati model vključujoče družbe, to je družbe enakih možnosti za vse. Družbe, ki z odprtostjo in spoštovanjem različnosti povezuje ljudi, da skupaj zmorejo več tudi v smislu pretoka idej, znanja, napredka, družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja na lokalni, regionalni, državni in transnacionalni ravni.

Vsa našeta sporočila posveta imajo nekaj skupnega, to je spoznanje, da tržno gospodarstvo ne deluje učinkovito, če ga pravilno ne usmerja in podpira država. Za skupen gospodarski uspeh družbe je torej potrebno dvoje: trg in uspešna država, ki se jo učinkovito in pošteno upravlja v dobro večine.

Na posvetu so s svojimi vsebinami sodelovali naslednji avtorji:

Nova ekonomija za višje dodane vrednosti in zaposlenost; dr. Marko Jaklič,

Vključujoča družba in socialna kohezija - nova razvojna paradigma; mag. Bećir Kečanović,

Vloga javnega sektorja za novo ekonomijo; dr. Andrej Rus,

Alternativne možnosti v ekonomiji; Jadranka Vesel,

Start-up ekosistem v teoriji in praksi; mag. Urban Mrak,

Praktični primer start-up podjetja v slovenskem podjetniškem okolju; mag. Tadej Horvat, Slovenija, odpri se!; Andraž Tori